



POORTAOL



GRATIS VESTINGKRANT VOOR EN DOOR BEWONERS VAN DE VESTING WOUDRICHEM
REDACTIE: DAALDERSTRAAT 4 ▼ 4285 AV WOUDRICHEM ▼ info@woudrichemvesting.nl ▼ JAARGANG 19 ▼ 6 SEPTEMBER ▼ 2021

NA DE FELICITATIES MET DE TITEL WERELDERFGOED IS DE HAMVRAAG: CONSERVEREN, RESTAUREREN OF (WEER) NEGEREN?

EEN PAND KAN GESPLITST WORDEN MAAR HIER IS WEL TOESTEMMING VAN HET COLLEGE VAN B&W VOOR NODIG. OF ALLEEN DIE VAN AMBTENAREN?

IS HET U OOK OPGEVALLEN? ONZE OPMAAKSTER CECILIA, WEET STEEDS MEER ONDERWERPEN IN ICOONTJES TE VANGEN. GOED HE!

WOERKUM HAD IN DE JAREN 60 EEN EIGEN COSTA D'ORADA. HENNIE NEEMT ONS MEE IN DE TIJD VAN LOU VERBIEST EN JO MAAS.

OP 25 SEPTEMBER IS ER WEER EEN BURENDAG. SAMEN MET U GAAN DE BUURTVERENIGINGEN ER WEER IETS MOOIS VAN MAKEN. DOE MEE!



WERELDTITEL PROMOOT EN BESCHERMT



De vesting kan aan de bak nu ze als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie is uitgeroepen tot werelderfgoed. Het groeiend aantal toeristen moet beter worden bediend en tegelijkertijd moet het kwetsbare erfgoed met zorg worden beschermd. Ideeën genoeg, zo blijkt uit een rondgang door de vesting. Van een stadsrestaurator tot een informatiecentrum.

Dolgelukkig en verrast was wethouder Paula Jorritsma toen de Unesco eind juli bekendmaakte dat de vesting en de omliggende forten de titel werelderfgoed kregen. In 2017 al zette ze haar handtekening om er voor te gaan, maar de gemeente zelf gooide bijna roet in het eten door precies in de zichtlijnen van al dat moois honderd woningen te willen bouwen. Jorritsma was verbijsterd en nam als enige collegelid afstand van de plannen. De stichting ROHM verzamelde honderden handtekeningen van tegenstanders en tekende bezwaar aan bij de Raad van State, net als de provincie Brabant.

Niettemin wist de gemeente Altena van geen wijken. Er waren buitenstaanders nodig om haar de ogen te openen. In juni veegde de Raad van State bouwplan Op 't Loev resoluut van tafel en een maand later liet de adviescommissie van de Unesco weten dat de bouwplannen het erfgoed in de waagschaal stelden. Het is volgens de commissie fraaier om de huidige loodsen te laten staan. Dat gaat niet gebeuren. Jorritsma zou de plek het liefst teruggeven aan de natuur. Haar collega Shah Sheikkariem zei in een reactie dat hij voor beperkte, bijzondere bouw is die geen afbreuk doet aan het gebied maar juist versterkt. Wat dat moet zijn, daar mag de gemeenteraad

zich komende maanden over buigen.

SMOEL
Bij bebouwing denkt Jorritsma niet direct aan woningen. "De vesting heeft deze titel gekregen vanwege de excellente universele waarde van het gebied. Laten wij dan ook iets doen dat excellent is. Iets anders dan een standaard product. Geef met bebouwing smoel aan de Nieuwe Hollandse Waterlinie." Zo zou de plek volgens haar ook plaats kunnen bieden aan een kunst- en cultuurcentrum, experimentele duurzame woonvormen of voorbeelden van eiwittransitie: minder dierlijk voedsel en meer plantaardig.

Maar ook in de vesting zelf moet er wat gebeuren, want het predicaat Werelderfgoed gaat meer toeristen trekken. Bij VVV Biesboschlinie zijn geen cijfers bekend maar diverse ondernemers hebben nu al de indruk dat het drukker is. De bezoekers lopen vaak met hun ziel onder hun arm, op zoek naar koffie, een openbaar toilet of het verhaal van Woudrichem. Marianne de Groot van het Woerkums Winkeltje: "Het eerste wat mensen zeggen als ze de vesting bezoeken is: 'Oh wat is het hier

mooi!', maar wat daar steevast op volgt is 'wat jammer dat het zo vol staat met auto's, 'waar kan ik wat drinken of eten', 'is hier een openbaar toilet' en 'wat is hier zoal te doen?'" Als enthousiast verteller stuurt De Groot ze dan vaak door naar bijvoorbeeld de molen, 't boekwinkeltje of het voetveer. "Maar ik



Zonder de vasthoudendheid van de stichting ROHM zou er nu mogelijk een appartementengebouw hebben gestaan aan de Afgedamde Maas en was de titel werelderfgoed aan de vesting voorbijgegaan. Jos Korthout, Anneke van Walree en Krijn Oosterhoff blijven de plannen van de gemeente kritisch volgen.

zeg er wel altijd bij dat ik niet zeker weet of ze dan open zijn. Voor de horeca geldt het zelfde. Vandaar dat ik ook koffie-to-go verkoop dan hebben ze in ieder geval wat."

HORECA
Frans Baks van IJssalon Baks merkt duidelijk dat het drukker is dan vorig jaar. "Daar zal die Werelderfgoed erkenning ook wel iets mee te maken hebben. Maar ja, je moet er wel voor zorgen dat er reuring is. Neem nu

bijvoorbeeld de kerk. Als ik op vakantie ga dan mag ik graag een lokale kerk bezichtigen. Woerkum heeft misschien wel één van de mooiste kerken van Nederland, maar die is dus niet te bezichtigen (en het waterstaatkempe aan de Vissersdijk alleen op zaterdag, red.) Ook het horeca aanbod is aan

het verschromen: Baldadig en 't Hoekske zijn binnenkort dicht, de Gevangenpoort en Teerkamer waren al niet meer open voor de toeristen. En ze weten van elkaar niet wanneer ze open zijn of op vakantie gaan. Misschien dat de Ondernemersvereniging hier een rol in kan spelen."

Dat is geprobeerd, laat Aart Geurtsen weten, maar de samenwerking tussen de horeca verloopt al jaren moeizaam. "We

kunnen hooguit proberen hen te enthousiasmeren". Ook Geurtsen ziet dat de vesting nog niet klaar is voor meer toeristen. Het voetveer naar/van Loevestein kan met alle (vrijwillige) veermannen en vrouwen weliswaar een grote stroom toeristen aan, maar Geurtsen vraagt zich af of er wel genoeg parkeerplaatsen zijn. "Ik hoop vooral dat die stroom extra toeristen met het veer van Gorinchem komt".

De waterlinie is lang gerekt en dus kunnen toeristen zich goed verspreiden maar niettemin meent ook Paula Jorritsma dat er buiten de vesting meer parkeergelegenheid nodig is. Om de vesting leefbaar te houden en cachet te geven, zou een stadsrestaurator in haar ogen heel welkom zijn. Leefbaarheid (een goed evenwicht tussen toerisme en woongenot) staat ook op de agenda van vestinggouverneur Jan Willem den Besten, die overleg heeft met wethouder Matthijs van Oosten.

In ieder geval zal ergens het verhaal van Woudrichem duidelijk en samenhangend moeten worden verteld. De vesting als visstad, garnizoensstad, onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, eerst Hollands, toen Brabants. Dat verhaal moeten toeristen nu zelf bij elkaar sprokkelen en dat gebeurt hapsnap. Als werelderfgoed verdient de vesting een sterkere presentatie, meent directeur Daphne van Hekken van VVV Biesboschlinie. "De titel past perfect bij wie we willen bereiken: kwaliteitstoeristen die zichzelf voortbewegen en van historie, natuur, ruimte en erfgoed houden. We moeten een plek hebben waar we ons verhaal kunnen vertellen. Hoezo Werelderfgoed? Hoezo Nieuwe Hollandse Waterlinie?" Het zou mooi zijn als bezoekers in een informatiecentrum de historie kunnen beleven. Van Hekken droomt van een informatiecentrum op de plek van Op 't Loev of in het Arsenaal onder het Visserijmuseum. Dat zou het museum meteen meer bezoekers opleveren. Zeker als duidelijk is dat je ook een combiticket kunt kopen waarmee je na een bezoek aan het museum de rivier op kunt voor een tochtje op de historische vissersboot DD13. Bij vis hoort water.

WONINGSPLITSING VRAAGT OM POLITIEK DEBAT

Een aantal verontruste vestingbewoners trekt bij de gemeente aan de bel over het opsplitsen van woningen. De leefbaarheid van de vesting is volgens de groep in het geding.

Aangejaagd door het woningtekort, komen mensen in binnensteden in heel Nederland op het idee om woningen te splitsen, ook in de vesting. Fijn voor woningzoekenden en huisjesmelkers en beleggers, die een mooi rendement kunnen halen uit hun investering. Maar er zijn ook negatieve gevolgen, weet vestingbewoner Leo Sluijmer. Het opsplitsen van woningen raakt volgens hem veel meer mensen dan alleen de paar direct omwonenden. "Het verstoort de delicate parkeerbalans in de vesting en het heeft een nadrukkelijke invloed op het woon- en leefklimaat van omwonenden. Denk

aan het respecteren van een ieder z'n privacy."

ACHTERHAALDE REGELS
Volgens Sluijmer is het hoog tijd dat de gemeenteraad zich buigt over de 'achterhaalde' ambtelijke regels. "De gemeente Altena laat een ruimtelijk beleid op de vesting los dat puur ambtelijk en technocratisch is terwijl die ambtelijke besluiten ingrijpende gevolgen hebben voor de bewoners van de vesting en derhalve politiek draagvlak horen te hebben". In gesprek met ambtenaren hoort Sluijmer dat 'ze geen keus hebben'



omdat ze 'slechts de regels volgen'. "Terwijl ze off the record kenbaar maken dat zij het ook belachelijk vinden. Het is derhalve een politiek probleem. En het is aan ons om de wethouder en zijn ambtenaren duidelijk te maken dat er politieke besluitvorming nodig is om dit probleem op te lossen".





DOOR
HENNIE NEVEN-ROS

DE GOUDKUST...

Het zand ligt er nog en de rivier stroomt er nog langs, dus dat is niet veranderd, maar de romantiek van het Woerkumse strandje is wel erg anders geworden. Als tieners gingen wij alle mooie dagen naar het strandje.

We hadden gratis toegang omdat we Woerkummers waren en liepen fluitend langs het hokje waar Lou Verbiest zat om de penningen te innen van iedereen die de pech had dat hij niet in Woerkum woonde.



Het was nog een aardige tippel over den hang voor je bij de speeltuin was, waar we doorheen moesten om bij het Paviljoen te komen.... Een houten keet met tafeltjes en stoelen met op de vloer een tapijt van zand. We kochten daar een ijsje of een colaatje en met de transistor radio in de ene hand en een half pakje Alaska sigaretten (dat we onderweg bij Truie gekocht hadden) in de andere, zochten we een plekske in het hete zand...pffff..en nu maar wachten op de jongens.

Het Paviljoen, met Joop Maas achter de toonbank, zorgde voor een sfeervol



muziekske, kortom het was Woerkums gezellig aan de Goudkust. De eerste krib was voor de gezinnetjes met kleine kinderen en de ze krib voor de

tieners. Als je wat meer privé wilde zitten, of liggen met je lief, dan ging je naar de 3e krib. Dat was dan weer zo'n rustig plekske waar er meer van

waren in die tijd. Het gouden zand van de zandplaat, de speeltuin, het pierenbadje, de hoge glijbaan en dat ding waar je aan hing om met een rotgang van boven naar beneden te suizen was zeer in trek en werd niet vernield of vervuild door opgeschoten of aangeschoten hangjongeren.

De camping lag toen nog vlak langs het water en zat vol met veelal Rotterdammers, die wel trek hadden in een Woerkums vriendinnetje. Dat viel niet altijd goed in de smaak bij de jongens uit Woerkum, dus het botste regelmatig.

Gelukkig is dat allemaal voorbij en is het wat dat betreft een stuk rustiger. De weg naar het strand is omgelegd, entree wordt er niet meer geheven en de speeltuin is totaal verdwenen. Het Paviljoen heet nu kantine en de camping is een flink eind opgeschoven richting de grûnendijk. De Goudkust is er nog steeds, alleen anders, maar ja, alles is anders dan vroeger alleen het zand en het water blijven het zelfde.

ZATERDAG 25 SEPTEMBER BURENDAG!

Op zaterdag 25 september is het BURENDAG. Daar kan en wil het Comité Vestingwens niet omheen. "We leven dicht op elkaar, we komen elkaar vaak meerdere malen per dag tegen en hopen maar één ding; dat we in deze kleine gemeenschap in goede harmonie kunnen blijven samenwonen!"

Op BURENDAG worden activiteiten georganiseerd waarbij bewoners weer gezellig kunnen bijpraten en ideeën kunnen lanceren voor het nieuwe jaar. Een mooi moment ook voor bewoners om te laten weten dat ze een handje kunnen helpen bij een klusje of juist hulp nodig hebben.

Elke buurtvereniging organiseert afzonderlijk van elkaar een activiteit, in de ochtend of in de middag. Houd de brievenbus, email of buurtapp in de gaten voor het plan van uw eigen buurtje!



DAGBOEK VAN JACOBA

FRAGMENTEN UIT HET FICTIEVE DAGBOEK VAN JACOBA VAN BEIEREN
DOOR CLAUDIA MASER-GRABNER

12 augustus 1415



We hadden vandaag ongelofelijke pech tijdens onze terugreis naar Woudrichem. Er lag een enorme boom op de weg waardoor we niet verder konden. Twee ervaren ruiters geboden Jan en mij direct om te draaien voor het geval het een hinderlaag was. Een aantal bleef achter om onze veiligheid te waarborgen. Ik vond het ontzettend spannend. Tussen de anderen in reden wij in volle galop een andere weg in en uiteindelijk stopten wij bij een kleine boerderij. Wij besloten om de nacht in de boerderij door te brengen en ondanks dat de boer zijn bed afstond, heb ik mij verbaasd over de ruimte. Geen slaapvertrekken met badkamer maar een kleine donkere kamer met een hard bed, een pluizige wollen deken en een waskom.

De boerin, die als twee druppels water op haar echtgenoot leek, serveerde een dikke, bruine soep met een homp brood. Ik wilde niet ondankebaar lijken dus heb ik de bruine lauwe brei dapper naar binnen gelepeld. Ik mag toch hopen dat we morgenvroeg iets beters krijgen. De wollen deken kriebelt dwars door mijn nachtjapon heen en tot mijn schrik hoorde ik zojuist getrappel onder het bed. Ik weet nu al dat ik geen oog dicht doe.



Jacobaa

DE LOKROEP VAN DE VESTING

Jeroen Schoenmaker (47) en Sandra Koe-dam (44) wonen met hun twee zonen Joost (16) en Gijs (14) kat Chico en hun hond Bob in de Kerkstraat 46.

Jeroen is geboren in Sleeuwijk en Sandra in Gorinchem, maar op haar negende jaar kwam zij in Woerkum wonen. Het stel woonde eerst samen in Nieuwendijk en verhuisde twaalf jaar geleden naar de Postweide in Woudrichem. De vesting trok en toen ze dit leuke huis tegenkwamen op de Kerkstraat, hoefden ze niet lang na te denken. Er moest wel veel aan het huis gedaan worden, ze hebben al veel geklust, maar het karwei is nog niet geklaard. Ondertussen gaat het reguliere werk ook door. Jeroen heeft een creatief bureau in een verzamelpand in Geer-

truidenberg en maakt daar foto's, films, video's en websites voor bedrijven door heel Nederland.

Sandra is mede-eigenaar van BB Logistiek: een dienstverlenend bedrijf dat bemiddelt tussen transporteurs en MKB bedrijven. Joost en Gijs voetballen allebei bij VV Woudrichem, Gijs als keeper. Jeroen is daar voetbalcoach van Joost. Sandra was enthousiast lid van basketbalclub Waldric, tegenwoordig is ze actief bij tennisvereniging Woudrichem.

Met Bob, de hond, wandelen ze graag in de uiterwaarden van de rivier. Ze hebben het prima naar hun zin in de vesting en hebben al kennis gemaakt met de buurtvereniging.



Foto: Jeroen en Sandra

column

KALIBREREN

Kort voor de zomer gestart met een nieuw tijdverdrijf: meteorologie, al is dat misschien een winderig woord voor de aanschaf van een paar boeken, een binnenshuis' weerstationnetje met een sensor die hoog in de tuin druppels vangt, temperatuur en luchtdruk meet, en ook nog de windrichting bepaalt. Gecombineerd met apps en internetsites krijg je dan een bezienwaardig beeld van het weer boven je tuintje. En: hoe zich dat verhoudt tot de grote buitenwereld, waarvan we, via de media, de nooit zo nauwkeurige voorspellingen vernemen. Deze zijn immers weinig specifiek, zeker voor een vestingstadje grenzend aan grote rivieren. Mijn microkosmos kijkt daarom nogal af

van de makroskosmos die bekende weermensen ons voorhouden. Brommen over hun naïviteit doe ik overigens niet meer; zoveel heb ik al geleerd.

Een aardige bijkomstigheid is dat je met je weerstationnetje ook buitenslands voeling met onze vesting blijft houden. Altijd lollijg te weten hoeveel regen er nu weer is gevallen als je zelf lekker hoog en droog zit. Er zijn trouwens andere poorters die hun weermetingen publiekelijk delen. Een paar meter van ons vandaan bevindt zich nog een enthousiasteling. Zijn (of haar) schuilnaam: IWOUDR5. Wie hierachter schuilgaat, geen idee - hoeft ook niet; een column is geen verkapte tinderflirt.

Wel boeiend is dat zijn of haar data verschillen met de mijne. Een graadje warmer of kouder, een hectopascalletje drukverschil - ach, wie maakt daar om, zou je zeggen. Zeker, maar wie zich eenmaal verliest in hoeveelheden beaufort (windkracht), millimeters neerslag, spectrale irradiantie ('zonkracht'), isobaren, de hoogte van wolken en ga zo maar door - die wil graag zijn klokjes gelijk zetten. Kalibreren. Zeker nu de herfst weer is aangebroken, meteorologisch dan. Even goed afstemmen, en wij zien de lagedrukgebieden al twaalf uur van tevoren bedreigend binnenrollen. Maar in hoeverre ons dat dan ook echt zal raken..? Em



Redactie:
Ronald van den Ende
Lukas van der Klaauw
Sophie Krале
Monique van de Ven
Cecilia Verhaar

Fotografie:
Sophie Krале

Illustratie:
Ineke Becht

Contact:
info@woudrichemvesting.nl

Bel of App:
06-53 20 60 99



Sponsoring:
Ook deze editie wordt weer gesponsord dankzij de bijdrage van een of meerdere vestingbewoners. Hartelijk dank daar voor!

Voor de volgende uitgaven **zoeken we weer nieuwe sponsoren**. Sponsor bijdrage is 50 euro voor zakelijke sponsoren of minder voor privé personen (en natuurlijk kunt u ook uw naam en/of bedrijf hier vermeld krijgen).



Volg @poortaal op Instagram.